

Kočíí mámy

Když jí pohladíte stříbřitý hebký kožíšek, přitulí se a zadívá se na vás vědoucně velikýma smaragdovýma očima. Tahle elegantní, mazlivá a chytrá kočička, kterou byste si hned vzali domů, patří do plemene burmil, k jehož vzniku se váže příběh bezmála romantický.

Stalo se, že v roce 1981 známá anglická chovatelka barmských koček Miranda Bickfors - Smithová měla doma zároveň nejen výstavní lilovou barmskou kočku, ale i zdatného perského činčiláka, jenž byl mazlíčkem jejího manžela. Samozřejmě, že udělala všechno pro to, aby se ti dva k sobě nedostali, ale služebnou prý natolik dojalo kočíí milostné roztoužení, že otevřela dveře, které dvojici dělily, a už to bylo. Zkřížením vzniklo nové plemeno, jehož název burmila je složené z původních názvů burma a činčila. Koťátka byla tak krásná, že se v křížení pokračovalo pod dohledem genetiků a v roce 1989 byly burmily zařazeny do oficiálního seznamu kočíích plemen. K nám je přivezla z Dánska chovatelka Lenka Venclíková před deseti lety a dnes už u nás existuje třináct chovatelských stanic, kde se jen loni narodilo sedmašedesát koťat. S rodokmenem a potvrzením o původu, samozřejmě.

Jak to všechno začalo

„Já si sice myslím, že k onomu legendárnímu spáření barmy s činčilou došlo spíš proto, že služebná už nevydržela ten kravál, který barma v říji vydává, takže to nebylo ze soucitu, ale aby už konečně dala pokoj, nicméně ta romantická verze samozřejmě zní lépe,“ říká s úsměvem sympatická Lenka Venclíková, která se přičinila o to, že dnes patříme v chovu burmil na přední místo ve světě a že naše kočičky získaly už nejednu cenu na výstavách po celé Evropě. Ona sama má osm chovných koček a kocourů a nedávno se v Úžicích, kde žije a má chovnou stanici, narodilo pět dalších rozkošných koťátek. Začátky však nebyly snadné, protože když si z Dánska přivezla první chovný pár burmil, kocourek začal stávkovat a tu, která mu byla předurčena, zkrátka a dobře nechtěl. „Byl to opravdu krásný a perspektivní chovný pár, ale Herbie byl zásadový, takže kolega musel posléze přivést z Mallorky dalšího kocourka a ten náš nakonec nakryl jinou kočičku. Tím jsme položili základ dvěma liniím, které se u nás dál nezávisle vyvíjely, což je pro chov vždycky dobře,“ vysvětluje Lenka Venclíková, u níž jsme si dali schůzku ještě s dalšími dvěma chovatelkami burmil z Prahy. Při společném povídání na zahradě jsme se o kočkách dozvěděli nejen spoustu zajímavostí, ale také jsme se dost nasmáli. Tohle plemeno, jehož obliba každým rokem stoupá, je totiž šlechtěno nejen na vzhled, ale na povahu. Klára Krmelová, která burmily chová několik let, o nich říká: „Jsou to milá, přítulná, chytrá a společenská zvířata, která se nebojí lidí.“

Burmily nejsou takové individualistky jako kočky jiných plemen. Máme dvě dcery a nikdy se nestalo, že by vůči dětem projevily sebemenší náznak agrese. Velice rády se mazlí, nechají se od nich vozit v kočárku pro panenky, a když se jim to přestane líbit, prostě jen vyskočí a odejdou. A když jsem jednou Karolínku hubovala za to, že kocourovi Aaronovi vystříhala kus kožíšku málem až na kůži těsně předtím, než měl odjet na výstavu, on i obě naše kočičky se postavily na její obranu a dali mi jasně najevo, na čí jsou straně.“

Jedna kočka nestačí

Také Lucie Linkeová, která má zrovna teď doma pět osmiměsíční koťátek, kromě tří dospělých burmil a jedné ruské modré kočky, potvrzuje, že burmily jsou nejen přítulné a hravé, ale i náramně učenlivé. „Mám už dospělého syna, ale často k nám chodí pětiletá neteř a tříletý synovec a burmilky si od nich nechají líbit úplně všechno. A vůbec pro ně nebyl kupříkladu problém naučit se aportovat. Házíme jim plyšové myšičky a ony je vždycky hned přinesou zpátky.“ Všechny tři chovatelky si se svými kočičkami užívají spoustu legrace a se smíchem tvrdí, že manželé a rodinní příslušníci trpí tiše a ochotně. „Největší problém je prosadit do domácnosti druhou kočku,“ směje se Klára Krmelová a mrkne na manžela Honzu, který má pro kočky zjevně taky slabost. „Ale pak už je to víceméně jedno. Můj muž je velice tolerantní a navíc máme tu výhodu, že moje maminka, která kočky miluje, žije mimo Prahu, takže nemusejí být jen v pražském bytě a dostanou se i hodně ven.“ Nicméně jejich nezáludná povaha a fakt, že nemají strach z lidí a chybí jim ostražitost, může přinášet i problémy. Burmily jsou zvyklé na to, že je všichni obdivují a mají je rádi, takže nedokážou odhadnout špatné lidské úmysly. Naštěstí to jejich majitelé vědí a na své stříbřité zelenooké krasavice, které se každému líbí, dávají pozor.

Kvalita především

S kočkami je to podobné jako se psy, s nimiž se jen tak mimochodem burmily dobře snášejí. Mají svou povahu a plemeno je třeba vybírat podle toho, co od nich majitel očekává. Burmily milují společnost, jsou živé, přítulné a chovatelkám není jedno, do jakých rukou se dostanou. A všichni, kdo se u nás chovu tohoto plemene věnují, rozhodně trvají na tom, aby každá kočka měla „papíry“, jinak ji neprodají. „Tohle si opravdu hlídáme, protože nechceme, aby došlo k degradaci chovu,“ vysvětluje Klára Krmelová. „Nejedná se jen o kvalitu chovaných zvířat, ale i o kvalitu péče o ně. Kočičky bez papírů mohou být špatně naočkované nebo vůbec nenačkované, mizerně živené, mohou se bát lidí a to my nechceme. Naše burmilky jsou vymazlené, zvyklé na domácnost i domácí práce, chtějí si hrát, milují děti, je s nimi legrace, a tak si samozřejmě přejeme, aby našly hodné majitele a hezký domov.“

A protože při našem povídání bylo více než zjevné, že mezi třemi kočičími mámami panuje velmi přátelský vztah, došla řeč i na klub, který sdružuje skoro všechny chovatele burmil u nás. „Já jsem si původně koupila rovnou dvě koťata na mazlíky, aby jim nebylo smutno, když jsem v práci. Jedno bylo doporučné na chov, ale tehdy jsem o tom vůbec neuvažovala a možná, že bych se do chovu ani nepustila, kdybych nepotkala tolik skvělých lidí, kteří se tomu věnují déle než já,“ dodává Lucie Linkeová.

Klub plný nadšenců

Postupně se ukázalo, že partě zapálených chovatelů a chovatelek burmil nestačí popovídat si jen na výstavách, kde není moc času. „Začali jsme se scházet jednou měsíčně,“ dodává Lenka Venclíková. „Přijdou ti, co mají čas, je to ryze neformální dobrovolné sdružení lidí, kteří mají stejné zájmy, ale nezávidí si, nýbrž spolupracují a vzájemně si pomáhají. Všichni stojíme o to, aby se chov burmil posunul dál, ale to znamená oprostit se od ryze osobních cílů. Jednotlivec toho sám tolik nedokáže, ale když spojí síly víc lidí, dá už se docílit dobrého výsledku.“ Stejně to vidí i Klára Krmelová: „Na výstavách fandíme svým kočičkám navzájem, a když některá získá cenu, máme z toho radost všichni bez ohledu na to, komu patří. Nevím o žádném podobném klubu jednoho plemene, mezi chovateli obvykle vládne spíš rivalita, a proto nás doopravdy blaží, že dokážeme držet pospolu.“ A Lenka Venclíková dodává: „Mnozí chovatelé si myslí, že nejdůležitější je vyhrát. Jenže ceny a poháry z nich lepší lidi neudělají. Kdo bude za pár let vědět, čí kočka se stala kočkou roku? Nikdo. Důležité je, jaký pocit a jaké zážitky si z chovu odnesete. Úspěchy jsou samozřejmě příjemné, je to viditelné ocenění naší práce, ale mnohem podstatnější je, že patříme do okruhu lidí, na něž se můžeme vždycky obrátit, když máme nějaký problém, nebo si s něčím nevíme rady. Pocit, že v tom nejsme sami, je úžasný a žádná cena ho nemůže nahradit. České burmily žijí ve Švédsku, Finsku, Holandsku, Dánsku, v Německu i na Slovensku a jedno z nejúspěšnějších koťat Austrálie má českého tatínka, takže máme být na co hrdí. Ale je pravda, že jeden tajný sen přece jenom máme, i když už jsme řadu cen získali. Moc by nás potěšilo, kdyby jednou česká burmila získala titul Světového vítěze na World Winner Show, která se koná každý rok a putuje po evropských státech. Příští rok se bude světová výstava konat ve Francii.“

Na závěr

Klub chovatelů burmil má i své webové stránky www.burmilla.eu, kde najdete spoustu rad a novinek.

Existují nejen stříbrné burmily, ale k chovu se používají i burmily zlaté.

Burmily se řadí do kategorie krátkosrstých plemen, v níž je na výstavách největší konkurence. Obvykle bývá přihlášeno 200–250 koček, takže každá cena znamená úspěch.

Všechny kočky a kocouři tohoto plemene, kteří se za uplynulých deset let u nás narodili, mají doložitelný původ až k původnímu křížení či založení nové linie.

Text: Michaela Vaňková

Foto: Roman Pavlíček